

KIDS WORLD SCHOOL, NAGPUR

SESSION – 2026-27

CLASS -VII

SUBJECT – MARATHI

UNIT		Topic	Sub-Topic	Month		Suggested Ice-Breaking Activity	Teaching Pedagogy	Curricular Goals	Competency	Expected Learning Outcome	Assessment
No.	Name			Starting	Closing						
1	कविता 1 महाराष्ट्र माझा			July Day 1	July	हवेत भारताचा नकाशा बनवून त्यामध्ये महाराष्ट्र कुठे आहे ते सांगा.	गायन पद्धती ,स्पष्टीकरण पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कथा आणि उतारे अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते। C-2.2 कथा, कविता, संभाषणे, पोस्टर्स आणि सूचनांचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते।	कवितेचा आशय स्वतःच्या शब्दांत सांगू शकले. कवितेत वर्णन केलेले महाराष्ट्राचे वैशिष्ट्य (निसर्ग, संस्कृती) ओळखू शकले. कवितेतील भाव (अभिमान, प्रेम) समजू शकले.	
1	कविता 1 महाराष्ट्र माझा			Day 2		Act & Guess” एक विद्यार्थी अभिनय करेल बाकी विद्यार्थी ओळखून बोलतील	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	कवितेवर आधारित प्रश्नांची संपूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	
1	कविता 1 महाराष्ट्र माझा			Day 3		महाराष्ट्रावर गाण्याच्या दोन ओळी म्हणा.	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	कवितेवर आधारित प्रश्नांची संपूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले..	
2	कथा (पाठ) 2 निरुपयोगी मूर्ती			Day 4		शिक्षक काही वस्तूंची नावे सांगतील: उदाहरण- जुनी खेळणी, तुटलेली खुर्ची, पुस्तक, जुना मोबाईल प्रत्येक विद्यार्थ्याने सांगायचे: “उपयोगी” 🖱 “निरुपयोगी” 🖱	कथन पद्धती	CG-1 दैनंदिन संवादासाठी प्रभावी संप्रेषण कौशल्ये विकसित करतो/करते आणि विविध घटना व परिस्थितींचे वर्णन व कथन करून मौखिक अभिव्यक्तीची क्षमता वाढवतो/वाढवते.	C-1.1 संदर्भानुसार योग्य संभाषण करतो/करते। C-1.2 विविध प्रकारचे मजकूर (कथा, कविता आणि संभाषणे) ऐकून त्यातील मुख्य मुद्द्यांचा सारांश सांगतो/सांगते। C-1.3 मौखिक सादरीकरण करतो/करते (वर्गातील वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	पाठाचा आशय स्वतःच्या शब्दांत सांगू शकले. कथेमधील मुख्य घटना व क्रम समजू शकले. “निरुपयोगी मूर्ती” या शीर्षकाचा अर्थ स्पष्ट करू शकले.	

							वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).			
2	कथा (पाठ) 2 निरुपयोगी मूर्ती			Day 5		मूर्ती बनवायची नक्कल करा.	कथन पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते.	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कथा आणि उतारे अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते। C-2.2 कथा, कविता, संभाषणे, पोस्टर्स आणि सूचनांचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते।	पाठाचा आशय स्वतःच्या शब्दांत सांगू शकले. कथेमधील मुख्य घटना व क्रम समजू शकले. “निरुपयोगी मूर्ती” या शीर्षकाचा अर्थ स्पष्ट करू शकले.
2	कथा (पाठ) 2 निरुपयोगी मूर्ती			Day 6		मूर्तीप्रमाणे एक मिनिट शांत बसा.	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	पाठावर आधारित प्रश्नांची पूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.
2	कथा (पाठ) 2 निरुपयोगी मूर्ती			Day 7		Stand or Sit” उपयोगी → उभे निरुपयोगी → बसा	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	पाठावर आधारित प्रश्नांची पूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.
3	पाठ 3 कोणाशी कसे वागावे?			August Day 1	August	योग्य प्रतिक्रिया “कोणी पडले तर?” – हाताने कृती दाखवा.	संवाद पद्धती, मूल्य शिक्षण पद्धती	CG-1 दैनंदिन संवादासाठी प्रभावी संप्रेषण कौशल्ये विकसित करतो/करते आणि विविध घटना व परिस्थितींचे वर्णन व कथन करून मौखिक अभिव्यक्तीची क्षमता वाढवतो/वाढवते. वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	C-1.1 संदर्भानुसार योग्य संभाषण करतो/करते। C-1.2 विविध प्रकारचे मजकूर (कथा, कविता आणि संभाषणे) ऐकून त्यातील मुख्य मुद्द्यांचा सारांश सांगतो/सांगते। C-1.3 मौखिक सादरीकरण करतो/करते (वर्गातील वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	योग्य व अयोग्य वर्तनातील फरक ओळखू शकले. विविध व्यक्तींशी (मित्र, शिक्षक, पालक, अनोळखी) कसे वागावे हे सांगू शकले. सभ्य भाषा व नम्र वर्तनाचे महत्त्व समजून घेतले. प्रसंगानुसार योग्य प्रतिक्रिया देण्याची क्षमता विकसित झाली.

3	पाठ 3 कोणाशी कसे वागावे?			Day 2		Clap if Good 🖐️ चांगल्या वर्तनासाठी टाळी, वाईटासाठी शांत	संवाद पद्धती, मूल्य शिक्षण पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते.	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कथा आणि उतारे अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते. C-2.2 कथा, कविता, संभाषणे, पोस्टर्स आणि सूचनांचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते.	सहानुभूती, आदर आणि सहकार्य यांसारख्या मूल्यांचा स्वीकार केला. दैनंदिन जीवनात योग्य वर्तनाचे उदाहरणे देऊ शकले.	
3	पाठ 3 कोणाशी कसे वागावे?			Day 3		Respect Pose आदर दाखवणारी कृती करा.	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	पाठावर आधारित प्रश्नांची पूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	
3	पाठ 3 कोणाशी कसे वागावे?			Day 4		Hand Signal Game मदत = 🖐️, भांडण = 🖐️ (सगळे एकत्र)	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	पाठावर आधारित प्रश्नांची पूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	
4	पाठ 4 छत्रपती संभाजी महाराज			Day 5		तलवार चालवण्याची कृती करा.	संवाद पद्धती, कथन पद्धती	CG-1 दैनंदिन संवादासाठी प्रभावी संप्रेषण कौशल्ये विकसित करतो/करते आणि विविध घटना व परिस्थितींचे वर्णन व कथन करून मौखिक अभिव्यक्तीची क्षमता वाढवतो/वाढवते. वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	C-1.1 संदर्भानुसार योग्य संभाषण करतो/करते। C-1.2 विविध प्रकारचे मजकूर (कथा, कविता आणि संभाषणे) ऐकून त्यातील मुख्य मुद्द्यांचा सारांश सांगतो/सांगते। C-1.3 मौखिक सादरीकरण करतो/करते (वर्गातील वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	छत्रपती संभाजी महाराज यांचे जीवन व कार्य सांगू शकले. त्यांच्या शौर्य, पराक्रम व बुद्धिमत्तेची उदाहरणे ओळखू शकले. त्यांच्या राज्यकारभारातील महत्त्वाच्या घटनांचे वर्णन करू शकले.	
4	पाठ 4 छत्रपती संभाजी महाराज			Day 6		सगळ्यांनी सैनिकासारखे ताठ उभे राहा.	संवाद पद्धती, कथन पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कथा आणि उतारे अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते.	संकटसमयी त्यांनी दाखवलेले धैर्य व चिकाटी समजून घेतली.	

							वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते.	C-2.2 कथा, कविता, संभाषणे, पोस्टर्स आणि सूचनांचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते.	देशभक्ती, स्वाभिमान व निष्ठा या मूल्यांची जाणीव झाली. इतिहासातील व्यक्तिमत्त्वांविषयी आदर निर्माण झाला.	
4	पाठ 4 छत्रपती संभाजी महाराज		Day 7		एक पायावर 3 सेकंद उभे राहा.	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	पाठावर आधारित प्रश्नांची पूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	Assessment As Learning
5	कविता 5 भाऊबीज		SEPTEMBER Day 1	SEPTEMBER	कृती दाखवा – ओवाळणी कशी करतात ते दाखवा.	गायन पद्धती, स्पष्टीकरण पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कविता अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते. C-2.2 कवितेचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते।	भाऊबीज या सणाचा अर्थ व महत्त्व समजून शकले. कवितेचा आशय स्वतःच्या शब्दांत सांगू शकले. भाऊ-बहिणीतील प्रेम, जिद्दाला व नाते याचे वर्णन करू शकले.	
5	कविता 5 भाऊबीज		Day 2		भाऊ/बहिणीवर छोटी ओळ सगळ्यांनी म्हणावी.	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	कवितेवर आधारित प्रश्नांची संपूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	
6	पाठ 6. खरी पूजा		Day 3		कोणाला मदत करताना दाखवा” ३ सेकंदात सगळ्यांनी अभिनय करायचा.	कथन पद्धती	CG-1 दैनंदिन संवादासाठी प्रभावी संप्रेषण कौशल्ये विकसित करतो/करते आणि विविध घटना व परिस्थितींचे वर्णन व कथन करून मौखिक अभिव्यक्तीची क्षमता वाढवतो/वाढवते. वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	C-1.1 संदर्भानुसार योग्य संभाषण करतो/करते। C-1.2 विविध प्रकारचे मजकूर (कथा, कविता आणि संभाषणे) ऐकून त्यातील मुख्य मुद्द्यांचा सारांश सांगतो/सांगते। C-1.3 मौखिक सादरीकरण करतो/करते (वर्गातील वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	सेवा हीच खरी पूजा” हा संदेश समजावून सांगू शकले. पाठातील उदाहरणांमधून योग्य-अयोग्य वर्तन ओळखू शकले. समाजसेवेचे महत्त्व स्पष्ट करू शकले.	

6	पाठ 6. खरी पूजा		Day 4		एकत्र घोषणा” सगळे मिळून घोषवाक्य म्हणतील ☞ “आपण सेवा करू, खरी पूजा करू!”	कथन पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते.	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कथा आणि उतारे अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते. C-2.2 कथा, कविता, संभाषणे, पोस्टर्स आणि सूचनांचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते.	दैनंदिन जीवनात “खरी पूजा” कशी करता येईल याची उदाहरणे देऊ शकले.	
6	पाठ 6. खरी पूजा		Day 5		Fill in Air” शिक्षक म्हणतील: “खरी पूजा म्हणजे_” सगळे हवेत बोटाने उत्तर लिहिणार.	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	पाठावर आधारित प्रश्नांची पूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	Assessment For Learning
7	पाठ 7 होळी		October Day 1	October	मूक अभिनय – विद्यार्थी होळी खेळण्याचा अभिनय करतील.	चर्चा पद्धती, प्रश्न उत्तर पद्धती	CG-1 दैनंदिन संवादासाठी प्रभावी संप्रेषण कौशल्ये विकसित करतो/करते आणि विविध घटना व परिस्थितींचे वर्णन व कथन करून मौखिक अभिव्यक्तीची क्षमता वाढवतो/वाढवते. वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	C-1.1 संदर्भानुसार योग्य संभाषण करतो/करते। C-1.2 विविध प्रकारचे मजकूर (कथा, कविता आणि संभाषणे) ऐकून त्यातील मुख्य मुद्द्यांचा सारांश सांगतो/सांगते। C-1.3 मौखिक सादरीकरण करतो/करते (वर्गातील वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	विद्यार्थी पाठातील मुख्य आशय स्वतःच्या शब्दांत सांगू शकले. सण साजरा करण्यामागील पर्यावरणीय व सामाजिक संदेश समजून घेतले.	
7	पाठ 7 होळी		Day 2		शिक्षक रंगाचे नाव सांगतील, विद्यार्थी त्या रंगाशी संबंधित वस्तू सांगतील.	चर्चा पद्धती, प्रश्न उत्तर पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते.	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कथा आणि उतारे अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते. C-2.2 कथा, कविता, संभाषणे, पोस्टर्स आणि सूचनांचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते.	विद्यार्थी होळी सणाचे महत्त्व, पार्श्वभूमी व परंपरा समजून घेतले. होळी सणाशी संबंधित सामाजिक व सांस्कृतिक मूल्ये ओळखले.	
7	पाठ 7 होळी		Day		डोळे बंद करून होळी या सणाची कल्पना करा.	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	पाठावर आधारित प्रश्नांची पूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	

							करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।			
8	कविता 8 मला वाटते...		Day 4		मला वाटते मी ससा आहे" → सगळे जागेवर उड्या. "मला वाटते मी विमान" → हात पसरून आवाज.	गायन पद्धती, चर्चा पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कविता अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते. C-2.2 कवितेचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते।	कवितेचा आशय समजून सांगू शकले. कवितेत व्यक्त केलेल्या भावना व कल्पना ओळखू शकले. कवीच्या विचारांशी स्वतःचे मत व्यक्त करू शकले.	
8	कविता 8 मला वाटते...		Day 5		मला वाटते बर्फ पडतोय" → सर्वजण थंडीने कुडकुडणारा पुतळा. "मला वाटते ऊन आहे" → घाम पुसण्याची अॅक्शन.	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	कवितेवर आधारित प्रश्नांची संपूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	
8	कविता 8 मला वाटते...		Day 6		मोठा काल्पनिक फुगा हातात. "मला वाटते हा फुगा आकाशात जाईल". सगळे वर बघून हात सोडण्याची अॅक्शन + "वूश".	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	कवितेवर आधारित प्रश्नांची संपूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	Assessment Of Learning
9	पाठ 9 गोल्डन बॉय : नीरज चोप्रा		November Day 1	November	जागेवर उभे राहून १० सेकंद धावणे.	स्पष्टीकरण पद्धती	CG-1 दैनंदिन संवादासाठी प्रभावी संप्रेषण कौशल्ये विकसित करतो/करते आणि विविध घटना व परिस्थितींचे वर्णन व कथन करून मौखिक अभिव्यक्तीची क्षमता वाढवतो/वाढवते. वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	C-1.1 संदर्भानुसार योग्य संभाषण करतो/करते। C-1.2 विविध प्रकारचे मजकूर (कथा, कविता आणि संभाषणे) ऐकून त्यातील मुख्य मुद्द्यांचा सारांश सांगतो/सांगते। C-1.3 मौखिक सादरीकरण करतो/करते (वर्गातील वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	पाठातील मुख्य घटना स्वतःच्या शब्दांत सांगू शकले. जिद्द, मेहनत आणि चिकाटी यांचे महत्त्व समजून घेतले. खेळाडूंच्या जीवनातील संघर्ष ओळखू शकले.	

9	पाठ 9 गोल्डन बॉय : नीरज चोप्रा			Day 2		शिक्षक "Run, Jump, Throw" असे शब्द सांगतो सर्व विद्यार्थी एकाच वेळी action करतात	स्पष्टीकरण पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते.	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कथा आणि उतारे अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते. C-2.2 कथा, कविता, संभाषणे, पोस्टर्स आणि सूचनांचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते.	नीरज चोप्रा यांच्या यशामागील कारणे सांगू शकले. योग्य उच्चारं सह पाठ वाचू शकले. खेळांविषयी सकारात्मक दृष्टीकोन विकसित झाला.	
9	पाठ 9 गोल्डन बॉय : नीरज चोप्रा			Day 3		हवेत खेळाचे चित्र काढायचे.	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	पाठावर आधारित प्रश्नांची पूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	
9	पाठ 9 गोल्डन बॉय : नीरज चोप्रा			Day 4		जिकताना/हरताना भावना दाखवायच्या.	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	पाठावर आधारित प्रश्नांची पूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	Assessment As Learning
10	पाठ 10 श्यामचे पोहणे			Day 5		पोहण्याची नक्कल करा.	कथन पद्धती	CG-1 दैनंदिन संवादासाठी प्रभावी संप्रेषण कौशल्ये विकसित करतो/करते आणि विविध घटना व परिस्थितींचे वर्णन व कथन करून मौखिक अभिव्यक्तीची क्षमता वाढवतो/वाढवते. वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	C-1.1 संदर्भानुसार योग्य संभाषण करतो/करते। C-1.2 विविध प्रकारचे मजकूर (कथा, कविता आणि संभाषणे) ऐकून त्यातील मुख्य मुद्द्यांचा सारांश सांगतो/सांगते। C-1.3 मौखिक सादरीकरण करतो/करते (वर्गातील वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	पाठातील मुख्य घटना व आशय समजून सांगितला. "श्याम" या पात्राचे गुणधर्म ओळखले. पोहण्याचे महत्त्व व उपयोग समजावून सांगितले.	
10	पाठ 10 श्यामचे पोहणे			Day 6		सर्वानी मोठा श्वास घेऊन 5 सेकंद रोखणे.	कथन पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कथा आणि उतारे अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते.	धैर्य, चिकाटी आणि आत्मविश्वास या मूल्यांची जाणीव करून दिली. स्वतःच्या अनुभवाशी पाठाची सांगड घातली.	

							आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते.	C-2.2 कथा, कविता, संभाषणे, पोस्टर्स आणि सूचनांचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते.		
10	पाठ 10 श्यामचे पोहणे		Day 7		शब्द ऐका. पोहण्याशी संबंधित = टाळी ✋. उदा. "नदी" → ✋, "वाळवंट" → शांत, "होड्या" → ✋, "वाळू" शांत	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	पाठावर आधारित प्रश्नांची पूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	
10	पाठ 10 श्यामचे पोहणे		Day 8		साखळी बचाव: पहिला "मी बुडतोय" ओरडेल, शेजारचा त्याचा हात धरून "मी आलो" म्हणेल. मदत करण्याची नक्कल करेल.	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	पाठावर आधारित प्रश्नांची पूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	
11	लघुनिबंध (पाठ) 11. सुसंगती सदा घडो...		December Day 1	December	शेजारच्याशी हस्तांदोलन करा व म्हणा "सुसंगती सदा घडो".	स्पष्टीकरण पद्धती	CG-1 दैनंदिन संवादासाठी प्रभावी संप्रेषण कौशल्ये विकसित करतो/करते आणि विविध घटना व परिस्थितींचे वर्णन व कथन करून मौखिक अभिव्यक्तीची क्षमता वाढवतो/वाढवते. वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	C-1.1 संदर्भानुसार योग्य संभाषण करतो/करते। C-1.2 विविध प्रकारचे मजकूर (कथा, कविता आणि संभाषणे) ऐकून त्यातील मुख्य मुद्द्यांचा सारांश सांगतो/सांगते। C-1.3 मौखिक सादरीकरण करतो/करते (वर्गातील वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	विद्यार्थी "सुसंगती" या संकल्पनेचा अर्थ समजून सांगितला. चांगल्या संगतीचे महत्त्व स्पष्ट करू शकले. वाईट संगतीचे दुष्परिणाम ओळखू शकले.	
11	लघुनिबंध (पाठ) 11. सुसंगती सदा घडो...		Day 2		सुसंगती" म्हटले की पूर्ण वर्गाने 3 टाळ्या. "कुसंगती" म्हटले की शांत. 4-5 वेळा.	स्पष्टीकरण पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते.	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कथा आणि उतारे अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते. C-2.2 कथा, कविता, संभाषणे, पोस्टर्स आणि सूचनांचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते.	पाठातील मुख्य विचार स्वतःच्या शब्दांत मांडू शकले. योग्य मित्र निवडण्याची गरज समजून घेतली. चांगल्या सवयी आणि वाईट सवयी यामध्ये फरक करू शकले.	

11	लघुनिबंध (पाठ) 11. सुसंगती सदा घडो...			Day 3		प्रत्येक बेंच = 1 गट. वही-पेन-पुस्तक रचून उंच मनोरा. जो पडणार नाही तो जिंकल. "संगतीने अवघड काम सोपे".	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	पाठावर आधारित प्रश्नांची पूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	
12	कविता 12 आई			Day 4		सर्वांनी छातीवर हात ठेवून डोळे बंद करून मनात म्हणा "आई, तू माझ्यासाठी काय काय करतेस". 5 सेकंद शांतता. मग डोळे उघडा	गायन पद्धती, स्पष्टीकरण पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कविता अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते. C-2.2 कवितेचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते।	विद्यार्थी कवितेचे अर्थपूर्ण वाचन करू शकले. कवितेतील मुख्य भावना (आईचे प्रेम, माया, त्याग) समजून घेतले. "आई" या संकल्पनेविषयी भावनिक अभिव्यक्ती करू शकले.	
12	कविता 12 आई			Day 5		वहीत हाताचा पंजा काढा. मधोमध लिहा "आई".	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	कवितेवर आधारित प्रश्नांची संपूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	
13	पाठ 13 सौर ऊर्जा			January Day 1	January	सोलर पॅनल व्हा: दोन्ही हात समोर धरून तळवे वर. "मी सोलर पॅनल, सूर्याची ऊर्जा घेतोय". 10 सेकंद डोळे बंद.	स्पष्टीकरण पद्धती, चर्चा पद्धती	CG-1 दैनंदिन संवादासाठी प्रभावी संप्रेषण कौशल्ये विकसित करतो/करते आणि विविध घटना व परिस्थितींचे वर्णन व कथन करून मौखिक अभिव्यक्तीची क्षमता वाढवतो/वाढवते. वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	C-1.1 संदर्भानुसार योग्य संभाषण करतो/करते। C-1.2 विविध प्रकारचे मजकूर (कथा, कविता आणि संभाषणे) ऐकून त्यातील मुख्य मुद्द्यांचा सारांश सांगतो/सांगते। C-1.3 मौखिक सादरीकरण करतो/करते (वर्गातील वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	सौर ऊर्जा म्हणजे काय हे स्पष्टपणे सांगू शकले. सौर ऊर्जा ही नवीन (Renewable) ऊर्जा आहे हे समजावून सांगितले. सौर ऊर्जेचे मुख्य स्त्रोत – सूर्य याचे महत्त्व स्पष्ट केले.	Assessment As Learning
13	पाठ 13 सौर ऊर्जा			Day 2		जागेवर उभे राहून हात वर करून सूर्याला नमस्कार + मोठा श्वास.	स्पष्टीकरण पद्धती, चर्चा पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कथा आणि उतारे अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते.	सौर ऊर्जेचा दैनंदिन जीवनातील उपयोग समजला. सौर ऊर्जा वापरामुळे पर्यावरण संरक्षण कसे होते हे समजून घेतले.	

							आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते.	C-2.2 कथा, कविता, संभाषणे, पोस्टर्स आणि सूचनांचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते.	ऊर्जा बचतीचे महत्त्व समजावून सांगितले. सौर ऊर्जा आणि इतर ऊर्जांमध्ये तुलना करू शकले.	
13	पाठ 13 सौर ऊर्जा			Day 3		चेहरा ऊर्जा: "बॅटरी संपली" → थकलेला चेहरा. "सौर चार्जिंग झाले" → तजेलदार चेहरा + स्माईल. 2 सेकंदात बदला.	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	पाठावर आधारित प्रश्नांची पूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.
14	संवाद (पाठ) 14 चंदाराणी (छकुलीच्या स्वप्नातील दृश्य)			Day 4		10 सेकंद डोळे मिटून फक्त श्वासाचा आवाज ऐका. "चंदाराणीच्या राज्यात शांतता असते".	चर्चा पद्धती, स्पष्टीकरण पद्धती	CG-1 दैनंदिन संवादासाठी प्रभावी संप्रेषण कौशल्ये विकसित करतो/करते आणि विविध घटना व परिस्थितींचे वर्णन व कथन करून मौखिक अभिव्यक्तीची क्षमता वाढवतो/वाढवते. वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	C-1.1 संदर्भानुसार योग्य संभाषण करतो/करते। C-1.2 विविध प्रकारचे मजकूर (कथा, कविता आणि संभाषणे) ऐकून त्यातील मुख्य मुद्द्यांचा सारांश सांगतो/सांगते। C-1.3 मौखिक सादरीकरण करतो/करते (वर्गातील वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	विद्यार्थी पाठातील कथानक समजून घेतले. "चंदाराणी" या पात्राचे गुणधर्म ओळखले. कथेमधील मुख्य व गौण पात्रांची ओळख करून दिली. पाठातील घटनाक्रम योग्य क्रमाने सांगू शकले.
14	संवाद (पाठ) 14 चंदाराणी (छकुलीच्या स्वप्नातील दृश्य)			Day 5		चांदण्या बनण्याची नक्कल करा.	चर्चा पद्धती, स्पष्टीकरण पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते.	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कथा आणि उतारे अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते. C-2.2 कथा, कविता, संभाषणे, पोस्टर्स आणि सूचनांचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते.	कथेमधील संदेश (moral) ओळखला. कल्पनाशक्ती व अभिव्यक्ती कौशल्य वाढले. प्रश्नोत्तरांच्या माध्यमातून आकलन क्षमता विकसित झाली.
14	संवाद (पाठ) 14 चंदाराणी (छकुलीच्या स्वप्नातील दृश्य)			Day 6		हवेत चंद्राचे चित्र काढा.	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	पाठावर आधारित प्रश्नांची पूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.

14	संवाद (पाठ) 14 चंदाराणी (छकुलीच्या स्वप्नातील दृश्य)			Day 7		प्रकाश-अंधार: "चंदाराणी आली" → हात वर करून चेहरा उजळवा. "ढग आला" → हाताने चेहरा झाका.	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	पाठावर आधारित प्रश्नांची पूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	Assessment for Learning
15	कविता 15 असे जगावे!			February Day 1	February	श्वासासोबत संकल्प: मोठा श्वास घ्या. सोडताना म्हणा "असे जगावे". पूर्ण वर्ग एकसुरात 3 वेळा.	गायन पद्धती ,स्पष्टीकरण पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कविता अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते. C-2.2 कवितेचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते.	विद्यार्थ्यांना कविता समजली व त्यांनी कवितेचा आशय सांगितला. कवितेतील मुख्य संदेश (आदर्श जीवन) ओळखला. कवीने सांगितलेले चांगले गुण (प्रामाणिकपणा, सहकार्य) समजून घेतले.	
15	कविता 15 असे जगावे!			Day 2		आरशात मी: तळवा आरसा समजा. त्यात बघून म्हणा "हा मी, असा जगणार, स्वाभिमानाने जगणार".	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	कवितेवर आधारित प्रश्नांची संपूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	
15	कविता 15 असे जगावे!			Day 3		टाळ्यांचा कडकडाट: "चांगल्या जीवनासाठी" 5 सेकंद टाळ्या 👏👏👏.	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	कवितेवर आधारित प्रश्नांची संपूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	
16	पाठ 16 समाजसेविका मदर टेरेसा			Day 4		5. सेवा: वर्गात काल्पनिक कचरा वेचून डब्यात टाकण्याची कृती. "स्वच्छतेतून सेवा सुरू होते". 10 सेकंद.	स्पष्टीकरण पद्धती	CG-1 दैनंदिन संवादासाठी प्रभावी संप्रेषण कौशल्ये विकसित करतो/करते आणि विविध घटना व परिस्थितींचे वर्णन व कथन करून मौखिक	C-1.1 संदर्भानुसार योग्य संभाषण करतो/करते। C-1.2 विविध प्रकारचे मजकूर (कथा, कविता आणि संभाषणे) ऐकून त्यातील मुख्य मुद्द्यांचा सारांश सांगतो/सांगते। C-1.3 मौखिक सादरीकरण करतो/करते (वर्गातील वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	विद्यार्थी मदर टेरेसा यांच्या जीवनाविषयी माहिती सांगू शकले. त्यांच्या समाजसेवेची उद्दिष्टे स्पष्ट करू शकले त्यांनी स्थापन केलेल्या Missionaries of Charity संस्थेबद्दल माहिती दिली. समाजसेवेचे महत्त्व ओळखले.	

							अभिव्यक्तीची क्षमता वाढवतो/वाढवते. वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).				
16	पाठ 16 समाजसेविका मदर टेरेसा			Day 5		काल्पनिक जखमी मित्राच्या हातावर हळुवार फुंकर घालून पट्टी बांधण्याची अंक्शन. "मदर तेरेसांनी अशीच सेवा केली"	स्पष्टीकरण पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते.	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कथा आणि उतारे अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते. C-2.2 कथा, कविता, संभाषणे, पोस्टर्स आणि सूचनांचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते.	गरीब व गरजू लोकांविषयी सहानुभूती विकसित झाली. मदर टेरेसा यांच्या कार्यातून मानवतेचा अर्थ समजून घेतला. समाजसेवा का आवश्यक आहे हे स्पष्ट केले.	
16	पाठ 16 समाजसेविका मदर टेरेसा			Day 6		दोन्ही हात छातीशी घेऊन स्वतःलाच मिठी मारा. "मदर तेरेसा अनाथांना अशीच ऊब देत". डोळे मिटून 5 सेकंद.	लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	पाठावर आधारित प्रश्नांची पूर्ण व सुसंगत उत्तरे लिहू शकले.	Assessment of Learning

No.	UNIT Name	Topic	Sub-Topic	Month		Suggested Ice-Breaking Activity	Teaching Pedagogy	Curricular Goals	Competency	Expected Learning Outcome	Assessment
				Starting	Closing						
1	शब्दांच्या जाती- (विकारी शब्द)			July Day 1	July	शब्द ओळखा खेळ शिक्षक एक शब्द सांगेल. विद्यार्थी तो शब्द नाम / सर्वनाम / विशेषण / क्रियापद यापैकी कोणता आहे ते सांगतील. उदा. सुंदर, तो, धावतो, पुस्तक नाम - एक टाळी सर्वनाम - दोन टाळ्या विशेषण - तीन टाळ्या क्रियापद - चार टाळ्या	चर्चा पद्धती, प्रात्यक्षिक पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कथा आणि उतारे अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते। C-2.2 कथा, कविता, संभाषणे, पोस्टर्स आणि सूचनांचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते।	विकारी शब्दांची संकल्पना समजून सांगू शकले. विकारी व अविकारी शब्दांमधील फरक ओळखू शकले. नाम, सर्वनाम, विशेषण, क्रियापद या चार प्रकारांची ओळख पटवू शकले.	
2	शब्दांच्या जाती- (अविकारी शब्द)			July Day 1	July	चित्रातून बोला" एक चित्र दाखवा. (खेळ, शाळा)	चर्चा पद्धती, प्रश्न उत्तर पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कथा आणि	विद्यार्थी वाक्यात योग्य अविकारी शब्द वापरू शकले.	

				Day 2 Day 3		विद्यार्थी वाक्य सांगतील: "मी खेळतो आणि हसतो.		वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	उतारे अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते। C-2.2 कथा, कविता, संभाषणे, पोस्टर्स आणि सूचनांचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते।	रिकाम्या जागा योग्य अव्ययांनी भरू शकले.	
3	अपठित गद्यांश			July Day 1	July	शिक्षक एक छोटा उतारा वाचतील. सर्व विद्यार्थी एका शब्दात उत्तर देतील.	मार्गदर्शित लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते। .	दिलेल्या प्रश्नांची योग्य व संक्षिप्त उत्तरे लिहू शकले.	
4	चित्रवर्णन			July Day 1	July	आपल्या स्वतःचे चित्र हवेत काढा.	निरीक्षण पद्धती, वर्णन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	चित्राचे बारकाईने निरीक्षण करू शकले. चित्रातील व्यक्ती, वस्तू व घटना ओळखू शकले. चित्राचा मुख्य आशय समजून सांगू शकले. चित्रावर आधारित योग्य शब्दसंपत्ती वापरू शकले.	
5	उपसर्ग व प्रत्यय			August Day 1 Day 2	August	टाळी खेळ उपसर्ग असेल तर 1 टाळी, प्रत्यय असेल तर 2 टाळ्या उदा. "प्रवास" → 1 टाळी, "सुंदरता" → 2 टाळ्या	चर्चा पद्धती	CG-1 दैनंदिन संवादासाठी प्रभावी संप्रेषण कौशल्ये विकसित करतो/करते आणि विविध घटना व परिस्थितींचे वर्णन व कथन करून मौखिक अभिव्यक्तीची क्षमता वाढवतो/वाढवते.	C-1.1 संदर्भानुसार योग्य संभाषण करतो/करते। C-1.2 विविध प्रकारचे मजकूर (कथा, कविता आणि संभाषणे) ऐकून त्यातील मुख्य मुद्द्यांचा सारांश सांगतो/सांगते।	उपसर्ग व प्रत्यय यांची संकल्पना समजून सांगू शकले. उपसर्ग व प्रत्यय यांमधील फरक स्पष्ट करू शकले. दिलेल्या शब्दात उपसर्ग ओळखू शकले. दिलेल्या शब्दात प्रत्यय ओळखू शकले.	Assessment AS Learning
6	अनौपचारिक पत्र लेखन			August Day 1	August	चित्र पाहून बोला" एखादे चित्र दाखवा (उदा. सुट्टी, वाढदिवस, गाव). विद्यार्थ्यांनी सांगावचे की त्या प्रसंगावर ते कोणाला पत्र लिहितील.	मार्गदर्शित लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	दिलेल्या विषयावर सोप्या व स्पष्ट भाषेत पत्र लिहू शकले.	

7	लिंग			September Day 1	September	शिक्षक शब्द बोलेल – पुल्लिंग असेल तर 1 टाळी, स्त्रीलिंग असेल तर 2 टाळ्या, नपुंसकलिंग असेल तर 3 टाळ्या.	चर्चा पद्धती	दैनंदिन संवादासाठी प्रभावी संप्रेषण कौशल्ये विकसित करतो/करते आणि विविध घटना व परिस्थितींचे वर्णन व कथन करून मौखिक अभिव्यक्तीची क्षमता वाढवतो/वाढवते.	C-1.1 संदर्भानुसार योग्य संभाषण करतो/करते। C-1.2 विविध प्रकारचे मजकूर (कथा, कविता आणि संभाषणे) ऐकून त्यातील मुख्य मुद्द्यांचा सारांश सांगतो/सांगते।	विद्यार्थी पुल्लिंग, स्त्रीलिंग व नपुंसकलिंग यांची ओळख झाली. दिलेल्या शब्दांचे योग्य लिंग सांगितले. पुल्लिंग शब्दांचे स्त्रीलिंग व स्त्रीलिंग शब्दांचे पुल्लिंग रूपांतर करू शकले. वाक्यातील शब्दांचे लिंग ओळखून योग्य बदल केला.	Assessment FOR Learning
8	शुद्धलेखन			September Day 1	September	टाळ्या खेळ योग्य शब्द ऐकला तर टाळी, चुकीचा शब्द ऐकला तर शांत	प्रात्यक्षिक पद्धत	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	विद्यार्थी शुद्धलेखनासह शब्द व वाक्य अचूक लिहू शकले. दिलेल्या शब्दांचे योग्य स्पेलिंग लिहू शकले.	
9	निबंध लेखन			September Day 1	September	शब्द ऐकून action करा “पळणे” → पळण्याचा अभिनय.	मार्गदर्शित लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	निबंधाची रचना (सुरुवात-मध्य-शेवट) सांगितली. दिलेल्या विषयावर 5-8 वाक्ये लिहिली. योग्य शब्दसंपदा वापरली .	Assessment OF Learning
10	संधी व प्रकार			November Day 1 Day 2	November	संधी असेल तर उभे राहा, नसेल तर बसा.	चर्चा पद्धती	CG-1 दैनंदिन संवादासाठी प्रभावी संप्रेषण कौशल्ये विकसित करतो/करते आणि विविध घटना व परिस्थितींचे वर्णन व कथन करून मौखिक अभिव्यक्तीची क्षमता वाढवतो/वाढवते.	C-1.1 संदर्भानुसार योग्य संभाषण करतो/करते। C-1.2 विविध प्रकारचे मजकूर (कथा, कविता आणि संभाषणे) ऐकून त्यातील मुख्य मुद्द्यांचा सारांश सांगतो/सांगते।	संधीची संकल्पना समजून सांगितली. संधी म्हणजे काय व का होते हे स्पष्ट करू शकले. संधीचे प्रकार (स्वर, व्यंजन, विसर्ग) ओळखू शकले.	
11	वचन			November Day 1	November	उभे-बस खेळ एकवचन शब्द ऐकला की उभे राहायचे, अनेकवचन ऐकले की बसायचे.	चर्चा पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कथा आणि उतारे अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते।	विद्यार्थी एकवचन व अनेकवचन यांची ओळख झाली. दिलेल्या शब्दांचे योग्य वचन सांगितले.	

								क्षमता विकसित करतो/करते।	C-2.2 कथा, कविता, संभाषणे, पोस्टर्स आणि सूचनांचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते।	एकवचन शब्दांचे अनेकवचन व अनेकवचन शब्दांचे एकवचन रूपांतर करू शकले. वाक्यातील शब्दांचे वचन ओळखून योग्य बदल केले.	
12	कथालेखन			November Day 1	November	चित्र बघून त्याप्रमाणे नक्कल करणे.	कथन पद्धती, मार्गदर्शित लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	दिलेल्या विषय/चित्रावरून कथा कल्पना तयार केली. सुसंगत आणि अर्थपूर्ण कथा लिहू शकले. साधी, स्पष्ट आणि योग्य भाषा वापरली.	Assessment As Learning
13	विरामचिन्हे			December Day 1	December	हात सिग्नल गेम" ? = हात वर ! = टाळी . = हात खाली शिक्षक वाक्य बोलतील → सगळे विद्यार्थी कृती करतील.	स्पष्टीकरण पद्धती, प्रश्नोत्तर पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कथा आणि उतारे अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते। C-2.2 कथा, कविता, संभाषणे, पोस्टर्स आणि सूचनांचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते।	स्वतः वाक्य/परिच्छेद लिहिताना योग्य विरामचिन्हे वापरली.	
13	विरामचिन्हे			Day 2		टाळी खेळ" शिक्षक वाक्य बोलेल पूर्णविराम → 1 टाळी प्रश्नचिन्ह → 2 टाळ्या उद्गारचिन्ह → 3 टाळ्या	स्पष्टीकरण पद्धती, प्रश्नोत्तर पद्धती	CG-2 वाचनातील प्रवाहीपणा आणि वाचलेल्या मजकुराचे आकलन करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-2.1 योग्य थांबे (pauses) आणि स्वर (intonation) वापरून कथा आणि उतारे अचूक व प्रवाहीपणे वाचतो/वाचते। C-2.2 कथा, कविता, संभाषणे, पोस्टर्स आणि सूचनांचा अर्थ समजून घेतो/घेते आणि त्यातील मुख्य कल्पना ओळखतो/ओळखते।	लेखन अधिक स्पष्ट आणि समजण्यास सोपे झाले.	
14	निबंध लेखन			December Day 1	December	डोळे बंद चित्र: "डोळे बंद. 'माझी शाळा' विषय ऐकल्यावर काय दिसले?	मार्गदर्शित लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	निबंधाची रचना (सुरुवात-मध्य-शेवट) सांगितली. दिलेल्या विषयावर 5-8 वाक्ये लिहिली. योग्य शब्दसंपदा वापरली.	
15	काळाचे प्रकार व उपप्रकार			December Day 1 DAY 2	December	शिक्षक वाक्य बोलतील आणि विद्यार्थी प्रतिसाद देतील. वर्तमान काळ → उभे भूतकाळ → बसून भविष्यकाळ → टाळी	चर्चा पद्धती, प्रश्न उत्तर पद्धती	CG-1 दैनंदिन संवादासाठी प्रभावी संप्रेषण कौशल्ये विकसित करतो/करते आणि विविध घटना व परिस्थितींचे वर्णन व कथन करून मौखिक	C-1.1 संदर्भानुसार योग्य संभाषण करतो/करते। C-1.2 विविध प्रकारचे मजकूर (कथा, कविता आणि संभाषणे) ऐकून त्यातील मुख्य मुद्द्यांचा सारांश सांगतो/सांगते। C-1.3 मौखिक सादरीकरण करतो/करते (वर्गातील वादविवाद,	काळाची व्याख्या सांगितली. वर्तमान, भूत, भविष्य काळ ओळखले. उपप्रकार (साधा, चालू, पूर्ण) ओळखले. दिलेल्या वाक्यांचा काळ सांगितला. स्वतः योग्य काळात वाक्य तयार केली.	Assessment AS Learning

								अभिव्यक्तीची क्षमता वाढवतो/वाढवते.	लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).		
16	औपचारिक पत्रलेखन			January Day 1	January	टपाल अधिकाऱ्याची (पोस्टमास्टर) नक्कल करणे.	मार्गदर्शित लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	दिलेल्या विषयावर सोप्या व स्पष्ट भाषेत पत्र लिहू शकले.	Assessment For Learning
17	* एक शब्द अनेक अर्थ * म्हणी			February Day 1	February	उभे-बसा अर्थ: "उत्तर" → "ज्याला उत्तर दिशा आठवली उभे रहा. ज्याला प्रश्नाचे उत्तर आठवले खाली बसा." 4-5 शब्द. वर्ग वर-खाली.	चर्चा पद्धती	CG-1 दैनंदिन संवादासाठी प्रभावी संप्रेषण कौशल्ये विकसित करतो/करते आणि विविध घटना व परिस्थितींचे वर्णन व कथन करून मौखिक अभिव्यक्तीची क्षमता वाढवतो/वाढवते.	C-1.1 संदर्भानुसार योग्य संभाषण करतो/करते। C-1.2 विविध प्रकारचे मजकूर (कथा, कविता आणि संभाषणे) ऐकून त्यातील मुख्य मुद्द्यांचा सारांश सांगतो/सांगते। C-1.3 मौखिक सादरीकरण करतो/करते (वर्गातील वादविवाद, लहान स्वागतपर भाषणे, छोट्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन, लघुभाषणे इ.).	शब्द वापरून योग्य वाक्य तयार केले. दिलेल्या म्हणीचा अर्थ स्पष्ट केला. म्हणीचा योग्य प्रसंगात वापर केला.	
18	अपठित गद्यांश			February Day 1	February	शिक्षक एक छोटा उतारा वाचतील. सर्व विद्यार्थी एका शब्दात उत्तर देतील.	मार्गदर्शित लेखन पद्धती	CG-3 सूचना, निमंत्रणे आणि पत्रे लिहिताना स्वतःचे आकलन, अनुभव, भावना आणि विचार व्यक्त करण्याची क्षमता विकसित करतो/करते।	C-3.1 स्वतःचे आकलन आणि अनुभव व्यक्त करण्यासाठी परिच्छेद लिहितो/लिहिते।	दिलेल्या प्रश्नांची योग्य व संक्षिप्त उत्तरे लिहू शकले.	Assessment Of Learning